

FLORIN ZAMFIRESCU:

„Artistul este un om nefericit“

□ **Domnule Florin Zamfirescu, vă mai amintiți câți ani au trecut de la înregistrarea radiofonică a spectacolului Speranța nu moare în zori de Romulus Guga?**

■ Nu pot să răspund decât printr-o altă întrebare: spectacolul **Speranța nu moare în zori** a fost înregistrat radiofonic? Pentru că sunt niște ani de când am jucat acest rol – prin 1972, deci cam 24... și nu-mi mai aduceam aminte dacă l-am înregistrat. Dar mă bucur s-o aflu!

□ **Vă mai aduceți aminte de ce a murit Piccolo, personajul dumneavoastră, care spunea „EU CRED - simbolul meu e SPERANȚA“?**

■ Nici în spectacolul de pe scenă nu se specifică. Era un momentel acolo când se juca fotbal cu globul pământesc, și Piccolo era portar, cu spatele la public; se auzea un foc de armă, jocul continua un timp și, la un moment dat, când nu te așteptai, băiatul cădea și se prelingea mort pe pământ. Deci murea împușcat, dar se crea surpriză pentru spectatori, pentru că după focul de armă jocul continua, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, iar apoi el cădea.

□ **Pe scenă unde l-ați jucat?**

■ La Târgu-Mureș. Era o premieră absolută, un spectacol pus de Dan Micu, și pot să spun că e cea mai tristă întâmplare a vieții mele de actor. Spectacolul s-a repetat foarte mult, luni în șir, a avut nouă vizionări politice, a ieșit în premieră la Târgu-Mureș, unde sala era „pe jumătate arhiplină“, așa se glumea pe atunci, pe urmă s-a dus la un festival la Piatra Neamț, unde a luat cinci premii (Premiul pentru spectacol, premiul de regie, de scenografie, premii pentru două interpretări: a mea și a Luciei Boga), apoi a fost în turneu la Cluj, unde am avut a treia reprezentare, după care am ajuns la sediu, unde spectacolul s-a programat și s-a suspendat din lipsă de spectatori! Deci **Speranța nu moare în zori** s-a jucat doar de trei ori; au fost de trei ori mai multe vizionări decât reprezentații! O mare tristețe, pentru că spectacolul era foarte bun.

□ **Pentru dumneavoastră, afectiv, acest rol a însemnat mai mult decât altele?**

■ A însemnat foarte mult, dar acest eșec de public, ca să zic așa, a fost unul dintre motivele (nu singurul) care m-au făcut să vreau să plec spre capitală.

□ **Vi s-a întâmplat vreodată ca cineva să vă spună că se raportează la dumneavoastră, actorul Florin Zamfirescu, ca la un personaj? Să vă identifice, așadar, cu rolul? De pildă, pentru mine, ați rămas Piccolo.**

■ De atunci am jucat multe roluri și sigur că am avut ocazia să întâlnesc câte un spectator sau telespectator care să-mi vorbească despre un anume personaj. Chiar ieri s-a întâmplat ca o doamnă, pe stradă, să-mi spună că arăt mult mai bine în realitate decât în film, deși în film mă place foarte mult, și mi-a amintit de „Iarba verde de acasă“. Iată deci că am spectatori care îmi amintesc de câte un rol. Dar referitor la Piccolo, ești singura.

□ **Vă deranjează sau vi se pare normal ca oamenii să vă „acosteze“ pe stradă, ca aceea doamnă?**

■ Depinde de modalitate. Noi trăim într-o țară unde publicul nu e omogen. Oamenii sunt foarte diferiți, modalitățile de abordare sunt foarte diferite... Mă deranjează nu „acroșurile“ ca acela descris, ci altele, pe care prefer să nu le comentez.

□ **Ați semnat acum câțiva ani, în Almanahul „Gong“, niște posibile sfaturi pentru candidații la IATC. Era prin 1989. O întrebare referitoare la cariera dumneavoastră**

pedagogică: mai sunt actuale acele sfaturi pentru candidații de acum la ATF? V-ați gândit să le publicați într-un eventual volum autobiografic?

■ Cred că n-am să am puterea și nici interesul să-mi fac vreun... roman autobiografic, dar lucrez deja, de zor (și nu știu când o să reușesc să-l dau gata), la un curs de actorie, pentru că e vorba de o experiență care se acumulează și care altfel s-ar pierde. Atunci, acel material va fi poate un fel de prefață, sau capitoul I.

□ **Dumneavoastră ați intrat „din prima“ la Institut?**

■ Da.

□ **Există diferențe între școala de atunci și cea de acum?**

■ Da. Vor fi întotdeauna diferențe, și anume de **stil teatral**. După părerea mea, stilul depinde de cel care receptează, de public. Publicul evoluând datorită filmului, televiziunii, modelului epocii în care trăiește, fiecare spectator modifică întrucâtva actul interpretativ. Altă diferență e că, în școala actuală, încercăm o abordare a tehnicii teatrale care să scurteze drumul până la actorul, să nu zic total, dar deplin format. Din câte-mi amintesc, după ce am terminat Institutul au mai trecut ani de zile până când am descoperit lucruri pe care nu le aflasem în facultate. Și ne hrănim cu speranța că putem simplifica această experiență pentru tânărul student actor, astfel ca el să ajungă mai repede cunoscător al multor secrete ale meseriei. Cam asta ar fi, pe scurt, explicația modificărilor din școală. Dar apar și diferențe de concepție, de viziune, privind dezvoltarea instrumentarului fiecărui viitor actor.

□ **În legătură cu acest viitor actor, care ați constatat că este motivul invocat cel mai des privind alegerea profesiei?**

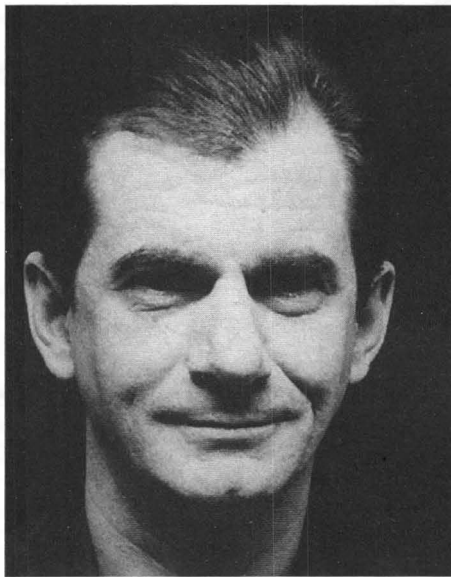
■ Întrebarea „De ce ți-ai ales meseria asta?“ o punem tuturor, dar mărturisesc că o punem mai mult retoric, de curiozitate, să vedem ce scoate fiecare pe gură; pentru că noi știm răspunsul, pe care uneori nici ei nu-l prea știu. Mulți fac opțiunea asta instinctiv și motivația este „pe alături“ de adevăr (sau de realitate). Unii, din cauză că au fost spectatori și le place teatrul; alții, pentru că se exprimă mai ușor; alții pot să intre în pielea altor persoane, deci să cunoască mai mult... De fapt, la un actor adevărat, cred că e vorba despre o curiozitate care se manifestă astfel, prin a trăi mai multe vieți deodată.

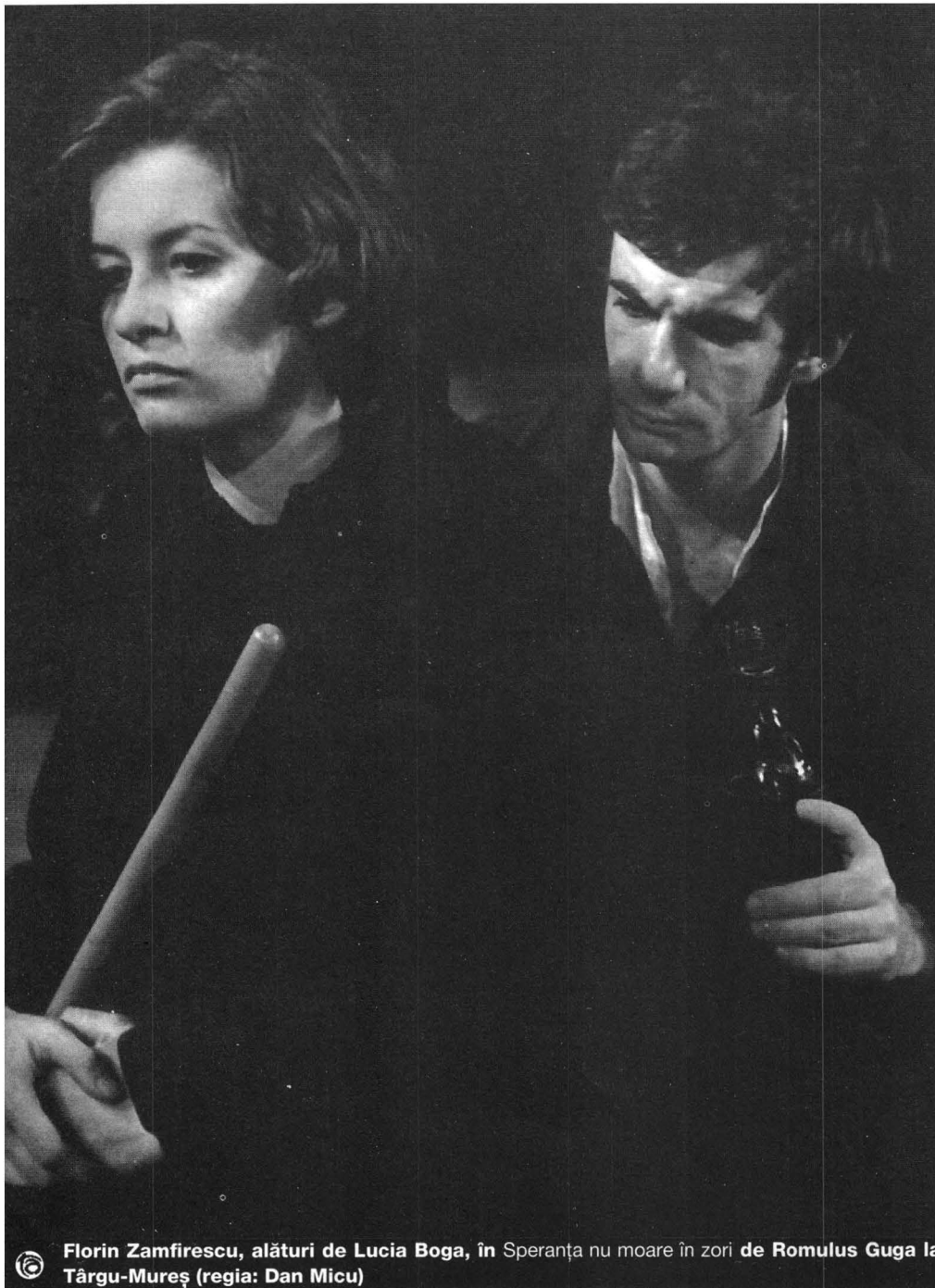
□ **S-ar putea să fie un pretext pentru a-și învinge slăbiciunea? Poate fi un handicap?**

■ Da. Din câte știu și cred, un artist, de orice gen, este un om nesatisfăcut. Nu este un om împlinit – „rotund“, liniștit, calm –, ci un **nefericit**, un instabil, un om care-și caută echilibrul, pe care și-l găsește din când în când, în funcție de realizări, pe urmă și-l pierde iarăși, deci nu este un om foarte sănătos; prin asta nu înțeleg bolnav, ci cu o personalitate foarte accentuată. Un om nemulțumit, care vibrează mai mult la ce e în jurul său, mai sensibil. A practica meseria asta înseamnă **a te liniști**, a te împăca, a cunoaște, a-ți satisface curiozitățile și, până la urmă, a-ți găsi echilibrul.

□ **Sunteți de acord cu faptul că teatrul nu mai corespunde cu viața?**

■ Teatrul nu poate să nu mai corespundă cu viața. Problema se pune altfel: dacă teatrul (de fapt, arta, în general) este **imitația realității** sau **premerge** realității. Eu cred că arta adevărată premerge realității; când devine o imitație a vieții, a cotidianului, e o biată copie și nu interesează pe nimeni.

Florin Zamfirescu, alături de Lucia Boga, în *Speranța nu moare în zori* de Romulus Guga la Târgu-Mureș (regia: Dan Micu)

□ **Considerați harul pedagogic mai important decât acela de actor?**

■ Nu poate să fie mai important, precum nu e mai important piciorul stâng decât piciorul drept. Ele merg împreună și sunt importante împreună. Sigur, nu orice actor e pedagog. Dar e nevoie și de pedagogi. Întâmplarea – fericită, pentru mine – e că mi-am descoperit această capacitate la care nici nu sperasem, nici nu visasem atunci când m-am făcut actor. A fost o întâmplare fericită și faptul că am fost chemat la școală de Octavian Cotescu. Am descoperit la început că-mi place și pe urmă că pot. Acum n-aș putea să renunț nici la actorie, nici la profesorat, pentru că ele, cum spuneam, se conjugă fericit.

□ **Am avut ocazia să-l cunosc pe fiul dumneavoastră, Vlad, pentru care sunteți un idol. Bănuiesc că și pentru fiica dumneavoastră, Ștefana, din moment ce amândoi vă calcă pe urme...**

■ Și-au ales această meserie nu spre fericierea, dar nici spre nefericirea mea, pentru că, din câte văd, Vlad a evoluat extrem de frumos. Și, ca să fac o mărturisire intimă, nu am contribuit cu nimic la evoluția lui artistică. Am contribuit la nașterea lui, dar mai departe a avut

□ **Câte promoții ați „scos” până în prezent?**

■ Am intrat în Institut, ca asistent, în 1974. Am stat până în 1978, după care am socotit că e cazul să renunț la asta și să mă ocup foarte serios de mine, pentru că trebuia întâi să învăț sau să fac eu. Au trecut încă 8 ani și, prin 1985–1986, am revenit la școală... N-am numărat. Vreo patru-cinci promoții, dintre care cea pe care am preluat-o acum este a treia unde sunt „profesor de clasă”. Înainte am fost asistentul lui Zoe Anghel Stanca, pe urmă al d-nei Olga Tudorache, asistent, lector, conferențiar – am trecut prin toate etapele astea – și acum e a treia promoție pe care am preluat-o singur.

ambitiția (probabil că și aici îmi seamănă) să nu revină nimănui altcuiva meritul pentru ceea ce face el însuși. Așa eram și eu. El a fost (și este) nemulțumit de faptul că e fiul meu și că toată lumea îl privește astfel. Atât de independent a vrut să fie, încât nu l-am văzut nici înainte de examen, nici în examenul de admitere, nici la premierele pe care le-a avut; în nici un caz n-am participat la repetiții. Se descurcă singur și deja e un actor care a dovedit că va face meseria asta cu brio. Ștefana, deocamdată, e în clasa a XII-a și încă mai sper să se răzgândească, deși mă tem că nu se va răzgândi...

IOANA FLOREA

